

FAGFORENINGS- BEVISSTHET

15.09.2023

Presentasjon av Ulrikke de Vibe,
fylkesstyremedlem i Utdanningsforbundet
Akershus, og lokallagsleder i Nannestad

HVA ER EN FAGFORENING?

- Summeoppgave 3 min – oppsummering etter neste foil

Paal Chr. Carlsen

CHAT

[Logg inn på Min side](#)

REFLEKSJONER?

-
- «En fagforening er en sammenslutning av arbeidstakere med hovedformål å ivareta medlemmenes interesser overfor arbeidsgiverne.»

HVA HAR FAGFORENINGER GJORT FOR MEG?

- Film: <https://www.youtube.com/watch?v=2DiTfd8FNPo>

LITT OM UTDANNINGSFORBUNDET SOM ORGANISASJON

- Ble til Utdanningsforbundet så sent som i 2001!
- Norsk lærerlag og lærerforbundet slo seg da sammen
- I 1965 meldte norske barnehagelærerinnens Landsforbund seg inn i Norsk Lærerlag
- 1912 Norsk Lærereforening skiftet navn til Norsk Lærerlag
- STARTEN: 1892 Norges Lærereforening stiftet i Trondheim

- NÅ: KOMPETANSE I HELE UTDANNINGSLØPET

MEDLEMSGRUPPENE

- Barnehage
- Grunnskole
- Videregående skole/Fagskole
- Universitet og høyskole
- Faglig og administrativt støttesystem

HVA BYGGER UTDANNINGSFORBUNDET PÅ?

- LANDSMØTENE - hvert 4.år - nå 6.-9.november på Lillestrøm

Der vedtas det som skal styre politikken vår de neste årene- VUN og Strategisk plan

DEMOKRATISKE PROSESSER!

- Avtaler vi inngår. Hovedavtalen, Hovedtariffavtalen, Særavtaler - for eksempel SFS2213 og SFS2201
- Andre lover og regler for eksempel Arbeidsmiljøloven
- Arbeidet ute på arbeidsplassene, i klubben, i lokallaget og i fylkesstyret og sentralstyret

KOLLEKTIV TENKNING- FELLES
POLITISKE MÅL

HVA BETYR DET Å STÅ SAMMEN? KOM MED 3 EKSEMPLER

- Summe 10 min

Kvalitetssikrede konsulenter

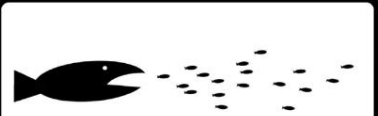
Ta direkte kontakt med konsulentene og finn det beste IT-budet for ditt selskap. Følg Trykk på **Esc** for å avslutte fullskjerm

Apne

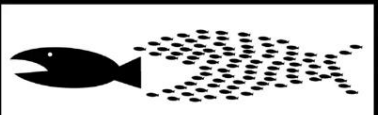
Hvorfor fagforeninger?

- Samhold gir styrke!
- Sammen står vi sterkere!

Vi ser en endring i samfunnet som retter seg mot mer målstyring, kontroll og stadig større krav til økt effektivitet.

DON'T PANIC,

ORGANISE!

UTDANNINGS
FORBUNDET

Fagforeningsbevissthet – 9. november 2016
Trygve Svenning

s8

INNTEKTSFORDELING

NRK TV

Ulikheten mellom høy og lav lønn i Norge er mindre enn i de fleste land.

06:24

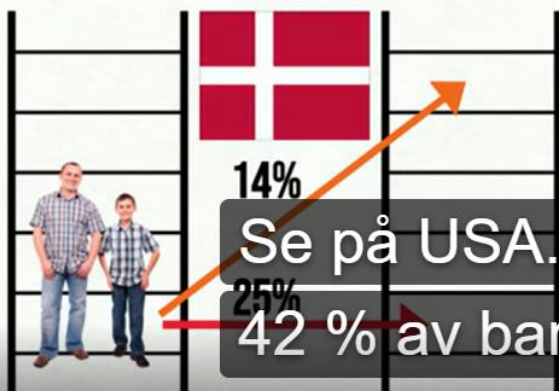
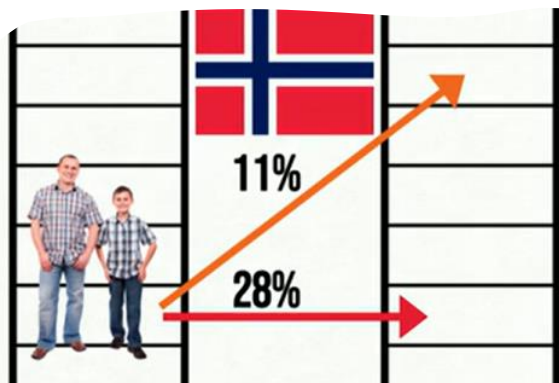
Kilde: S80/S20, OECD

Hopp over intro

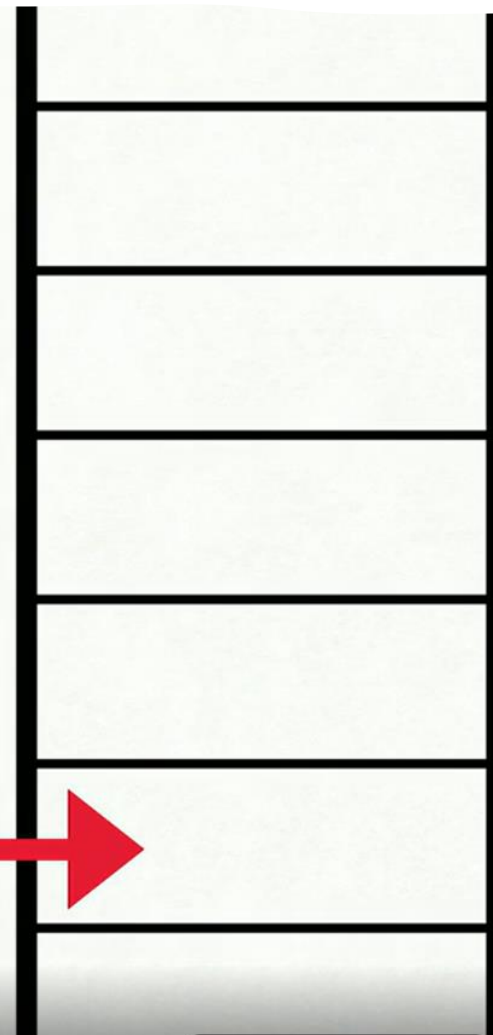
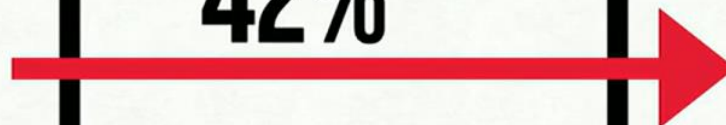
-09:29

TREPARTSAMARBEIDET -
ARBEIDSTAKER,
ARBEIDSGIVER OG
MYNDIGHETENE

SÅNN ER NORGE, NRK

42%

Se på USA.

42 % av barna forblir nederst.

05:13

Hopp over intro

-10:40

Kilde: Jänti et al.

Kilde: Alamy / NTB scanpix

FORSKNING OM FAGFORENINGSBEVISSTHET

- Ca 1/3 av alle arbeidstakere i Norge har hatt eller ser det som naturlig å ha verv – «knyttet til samarbeidssystemet» (tall fra 2009) <https://utdanningsforskning.no/artikler/2016/-kan-du-representere-meg-rekruttering-av-tillitsvalgte-blant-innvandrere-i-norge/>
- «Utdanningsforbundet har etter hvert blitt en **viktig aktør** i utviklingen av læreplaner og skolens fremtidige organisering på nasjonalt nivå, og hovedtillitsvalgte i kommunen forventes å øve innflytelse på faglige spørsmål. Paradokset er, ifølge Bie-Drivdal, at når man kommer helt ned på den enkelte skole, så har den tillitsvalgte svært lite å støtte seg til når det gjelder å finne sin rolle innenfor profesjonsfaglige spørsmål.» Hentet fra <https://utdanningsforskning.no/artikler/2021/den-tillitsvalgtes-rolle-i-det-faglige-utviklingsarbeidet/>
- En nyere studie av organisasjonsgraden blant innvandrere i Norge viser at innvandrere samlet sett har lavere organisasjonsgrad enn arbeidstakere ellers, men den varierer mellom ulike innvandringsgrupper og også etter botid ([Nergaard mfl. 2015](#)).
- Men det hjelper på at «alle» på arbeidsplassen er organiserte! Hentet fra «Kan du representere meg? Rekruttering av tillitsvalgte blant innvandrere i Norge» <https://utdanningsforskning.no/artikler/2016/-kan-du-representere-meg-rekruttering-av-tillitsvalgte-blant-innvandrere-i-norge/>

DISKUSJONSOPPGAVE - VELG 1 ELLER 2

- 1.) **Bruk av arbeidstiden**
- **Det er tirsdag, klokken er litt over åtte på kvelden og Siri kommer rett fra jobben til venninnetreff. "Jeg bruker mer tid på jobb enn noen gang – men bruker definitivt mindre tid på den delen av jobben som jeg synes er viktig – nemlig å lage god undervisning og å ha tid med elevene mine!" sukker Siri oppgitt til venninnene sine.**
- Hun forteller dem at det stadig kommer nye krav til lærerne om alt mulig som skal dokumenteres. "Det tar enormt med tid – og bidrar ikke til at elevene lærer noe mer, snarere tvert i mot, spør du meg. Jeg tok lærerutdanning for å jobbe med unge mennesker og faget mitt, ikke for å bruke mesteparten av tiden til å fylle ut meningsløse skjemaer og diffuse planer. Det er utrolig utilfredsstillende", avslutter Siri.
- Et par nabohus lenger ned i gata sitter Borghild. Hun er rektor på den skolen Siri jobber. I kveld planlegger hun den introduksjonen hun skal gi lærerne på møtet i morgen. De skal få en innføring i det nye verktøyet som de skal ta i bruk for å få felles rutiner på dokumentasjonen av elevenes læringsutbytte. Hun har stor tro på at det nye verktøyet vil være effektivt og til god hjelp for lærerne.
- Til tross for at hun vet at mange vil ta det nye systemet vel i mot, gruer hun seg litt til presentasjonen i morgen. Hun vet at Siri og flere andre lærere som vanlig vil komme med krasse og kritiske innlegg. "Det skjer alltid når det er snakk om testing, nasjonale prøver og dokumentasjon, selv om de vet at dette både er lovfestet og viktig for elevene", sukker Borghild for seg selv. Hun tenker at hun må konsentrere seg om å presentere dokumentasjonsverktøyet slik at de kritiske lærerne blir minst mulig provosert.
- Hvilke etiske utfordringer finnes her som handler om krav til profesjonsutøvelsen?
- Hvilke verdier er berørt av innføringer av dokumentasjonsverktøy?
- Hvilke etiske utfordringer ligger i Siris og Borghilds relasjoner til hverandre og til kollegiet?
- Hva bør Siri gjøre? Hva bør Borghild gjøre? (på kort og lang sikt)
- Hvordan kan kollegiet på denne skolen (om mulig) få en felles tilnærming til de utfordringene som økte dokumentasjonskrav innebærer?

- ## 2. Kollektivt faglig ansvar

- **Hvordan få til et større faglig engasjement i en barnehage?**
- Endelig har barnehagen fått ansatt en ny pedagogisk leder! Mira, som har jobbet i barnehagen noen år nå, har lenge sett frem til dette. Hun er selv barnehagelærer og har brukt mye tid på veiledning og støtte til naboavdelingens pedagogiske leder, som har arbeidet på dispensasjon fra utdanningskravet. Mira opplever at dette har gått ut over det hun mener er hennes hovedoppgaver. Hun har hatt mindre tid til planlegging og gjennomføring av opplegget med barna i egen avdeling. I tillegg har hun også kjent på et økende behov for å ha noen hun kan diskutere det faglige innholdet i barnehagen med. Endelig får Mira en lærerutdannet pedagogisk leder på naboavdelinga!
- Men Miras forventninger går raskt over i fortvilelse. Den nye barnehagelæreren kommer rett fra skolebenken og virker usikker. Hun skal være pedagogisk leder på en avdeling med to drevne assistenter som har jobbet sammen i en årrekke. Mira har selv erfart hvor vanskelig det er å nå igjennom med nye ideer for å skape utvikling i barnehagen. Når hun har samarbeidet med disse assistentene har hun sett at de har god kontroll på barnegruppa, men Mira opplever ikke at arbeidet deres har noen forankring i rammeplanen. Hun har lenge savnet de faglige diskusjonene og engasjementet for å utvikle det pedagogiske opplegget i barnehagen.
- Mira har flere ganger tatt opp dette savnet i medarbeidersamtalene med styrer, som har vist forståelse og sagt at dette må de få gjort noe med. Likevel har ingenting skjedd. Styreren kom gledesstrålende med nyheten da de fikk ansatt den nye barnehagelæreren. ”Nå får du endelig en å diskutere pedagogikken med”, hadde hun sagt. Men nå opplever Mira bare at den nyansatte sosialiseres inn i yrket av to assistenter uten interesse for barnehagens formål og den fagligheten som ligger i barnehagelærerutdanninga.
- Hvilke verdier står på spill her?
- Hvordan mener du Mira bør gå frem i denne saken?
- Hvor mener du ansvaret for at situasjonen har blitt slik bør plasseres?
- Hva tenker du må til for å skape et større felles engasjement i denne barnehagen?
- **Hva mener du?**

KILDER

- Utdanningsforbundet sin hjemmeside – Utdanningsforbundets historie
- <https://utdanningsforskning.no/artikler/2016/-kan-du-representere-meg-rekruttering-av-tillitsvalgte-blant-innvandrere-i-norge/>
- Hentet fra <https://utdanningsforskning.no/artikler/2021/den-tillitsvalgtes-rolle-i-det-faglige-utviklingsarbeidet/>
- Utdanningsforbundet Nordland sin presentasjon om fagforeningsbevissthet av Trygve Svenning
- Oppgaver om etisk bevissthet av Ulrik Falch